

Tietovarannon nimi	LÄÄKEBAROMETRI 2023
Perustiedot	
Yleinen kuvaus	Kyselytutkimuksen aineisto, joka käsittelee suomalaisen väestön kokemuksia ja näkemyksiä lääkkeistä ja niiden käytöstä, lääkehoitoja koskevaan päätöksentekoon osallistumisesta, lääkkeisiin liittyvästä neuvonnasta, terveyden lukutaidosta, lääkkeiden ostopaikoista, rokotteista, lääkkeiden vaikutuksesta ympäristöön sekä lääkehoitoon sitoutumisesta.
Käyttöehdot	Aineistoa voidaan luovuttaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan, opetukseen sekä suunnittelu- ja selvitystehtäviin tietolupahakemuksen perusteella. Tietolupahakemukseen tulee liittää tutkimus-/aineiston käyttösuunnitelma, salassapitositoumukset, tietosuojailmoitus sekä muut liitteet soveltuvin osin. Käytöstä laaditaan sopimus.
Tietosisältö	Kyselytutkimusaineisto, joka sisältää vastaajien antamia taustatietoja sekä tietoja terveydestä ja lääkkeiden käytöstä, mielipiteitä osallistumisesta hoitoa ja lääkehoitoa koskevaan päätöksentekoon, kokemuksia ja näkemyksiä lääkkeisiin liittyvästä neuvonnasta ja terveyden lukutaidosta, mielipiteitä lääkkeiden ostopaikoista, rokotuksista sekä lääkkeiden vaikutuksesta ympäristöön sekä näkemyksiä ja kokemuksia lääkehoitoon sitoutumisesta. Kyselylomake sekä sisällytetyt moduulit ja muuttujat sekä tarkemmat tiedot tutkimuksen toteuttamisesta ovat saatavilla erillisistä dokumenteista Lääkebarometri -verkkosivulta.
Asiasanat (YSA)	Lääke, lääkepolitiikka, lääkehoito, rokotteet, kustannukset, apteekit, ympäristö
Tutkimusalueet	Lääkepolitiikka, sosiaalifarmasia, yhteiskuntatieteet
Kohdejoukko	Manner-Suomen väestö, jota edustaa Norstat-verkkopaneeli (n=60 000). Tästä otos 6 133.
Aineiston määrä	Verkkopaneeli n=2 020 Painokertoimet välillä 0,94– 1,13 joita käytettäessä n=2 033
Aineiston keräyksen kieli	Kyselylomake suomeksi
Aika	Kerätty 25.9.–12.10.2023
Toteuttajat	Toteutus Fimea (rahoitus ja tutkimuksen johtaminen) Aineiston keruu Verian
Tiedon käyttö	Kansallinen lääkepoliittinen päätöksenteko Tieteelliset julkaisut, tutkimus

	Kehittämisen- ja innovaatiotoiminta Opetus-, suunnittelu- ja selvitystehtävät
Huomioitavat seikat aineistoa käytettäessä	Julkaisuissa ei saa olla tietoa, josta vastaaja voisi tunnistaa itsensä. Erikseen pyydettyä muuttujille on saatavilla painokertoimet.
Aineiston tekninen kuvaus	
Aineiston tyyppi	Tutkimusaineisto, kvantitatiivinen, strukturoidut kysymykset (ei avoimia kysymyksiä). Seurantatutkimus kahden vuoden välein, vuoden 2015 aineisto on baseline.
Aineiston kieli	Suomi
Yleisen tietosuojasetuksen tarkoittama henkilörekisteri	Kyllä Yksittäisiä vastaajia voi olla mahdollista tunnistaa aineistosta epäsuorien tunnisteiden avulla. Aineisto ei sisällä suoria tunnisteita (esim. nimi, osoite, henkilötunnus).
Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus	Tietosuojalain 6 § kohta 7:n perusteella seuraaviin käyttötarkoituksiin: Tieteelliset julkaisut sekä suostumuksen perusteella Kehittämisen- ja innovaatiotoiminta Opetus-, suunnittelu- ja selvitystehtävät
Sisältää salassa pidettävää tietoa	Kyllä
Salassapidon peruste	Tutkimusaineisto sisältää yksilön terveyttä koskevia tietoja, jotka ovat tietosuojalainsäädännön mukaisesti salassa pidettäviä.
Tekijänoikeuskysymykset	Fimealla immateriaalioikeudet aineistoon
Sopimukset	Sopimus TNS Kantar (nyk. Verian) kanssa, aineiston kerääjä säilyttää alkuperäisaineiston kaksi vuotta.
Yhteistyö	Mahdollisesta tutkimusyhteistyöstä Fimean kanssa sovitaan erikseen
Tietoturva ja tietosuoja	Aineistoa on käsiteltävä tietosuojalain (1050/2018) ja EU:n tietosuoja-asetuksen (2016/679) mukaisesti. Aineistosta on laadittava tietosuojaseloste EU:n tietosuoja-asetuksen (2016/679, artikkelit 13 ja 14) mukaisesti. Aineisto on säilytettävä tietoturvallisesti sekä sähköisessä että mahdollisessa tulostettavassa muodossa. Osana tietosuojailmoitusta on kuvattava rekisterin suojauksen periaatteet. Aineiston käyttösuunnitelmassa on nimettävä henkilöt, jotka käsittelevät aineistoa. Aineistoa ei saa luovuttaa eteenpäin. Aineisto on tuhottava käytön jälkeen. Aineistossa ei ole suoria tunnisteita, mutta käyttäjän tulee huolehtia siitä, ettei yksittäistä vastaajaa voi tunnistaa raportista.

Lääkebarometri 2023

Tietovarantokortti

Aineiston tekninen muoto	SPSS-tiedosto
Tietovarantoa hallinnoiva prosessi	FIMEA/Tieto- ja kehittämisspalvelut
Tietovarannon säilytys ja varmuuskopiointi	FIMEA / Tieto- ja kehittämisspalvelut, tietosuojattu Fimean verkkolevy
Lisätiedot ja yhteyshenkilö	
Tietovarannosta tehdyt julkaisut	Lääkebarometri -väestökysely. Kyselyjen toteutus ja sisältö. Fimea kehittää, arvioi ja informoi julkaisusarja. 3/2024 (Jyrkkä, Kokko, Mikkola)
Käyttöönottopäivä	12.3.2024
Ohjeet aineiston saamista varten	Tietolupaa voi hakea täyttämällä tietolupahakemuksen ja laatimalla sen liitteeksi tutkimus-/aineiston käyttösuunnitelman, tietosuojailmoituksen, tiedon hyödyntämissuunnitelman sekä salassapitositoumukset tietolupahakemuksessa mainituilta tutkijoilta ja muilta aineistoa käsitteleviltä henkilöiltä. Tietolupaa haetaan käyttämällä Fimean Tietoluvat -verkkosivulta löytyvää lomaketta. Samalta verkkosivulta löytyvät muiden liitetiedostojen lomakepohjat. Fimea arvioi tietolupahakemukset tapauskohtaisesti ja käytöstä laaditaan sopimus.
Yhteyshenkilö	Ensisijainen: Johanna Jyrkkä puh: 029 522 3513 Varalla: Leena Saastamoinen puh: 029 522 3659